

EKO KOTIČEK ZA MOJ FIŽOLČEK

Dane KATALINIČ

November, 2011

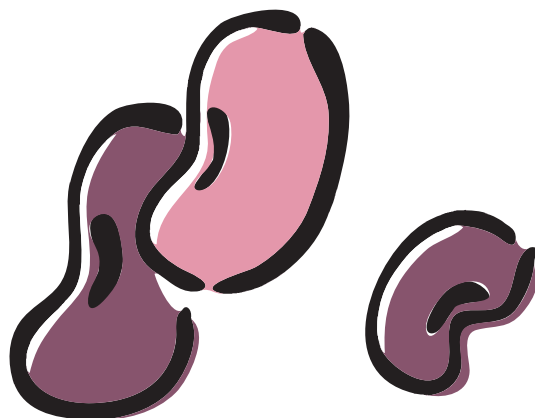
VSEBINA

Uvod	3
Namen EKO kotička	3
Nabiranje in zbiranje fižolovih zrn	4
Naravoslovna dejavnost v EKO kotičku	5
Delo v EKO kotičku	6
Načrtovani koraki za izvedbo postopka z eksperimentom	7
Namig	8
Faze priprave poskusa v sliki	9
Navodila za zapis opazovanih rezultatov projekta »Moj fižolček«	10

LITERATURA IN VIRI:

Katalinič, D. (2008). Iz sveta pravljic v svet narave, Murska Sobota: Pomurska založba

Katalinič, D. (1993). Mamica, očka raziskujta z mano, Ljubljana: Zavod RS za šolstvo in šport

EKO kotiček za moj fižolček

Besedilo: Dane Katalinič | **Jezikovni pregled:** Nada Katalinič | **Fotografije:** Dane Katalinič | **Oblikovanje:** Gregor Jerič

Tisk: TERCIA TISK D.O.O., Ptuj | **Naklada:** 2.420 izvodov | **Založnik in izdajatelj:** DOVES

Portorož, 2011

UVOD

Jesen je letni čas, ko narava s svojo barvitostjo listnih ploskev in plodov oznanja, da noči postajajo daljše, hladnejše, dnevi krajši s svežimi jutri.

To je čas, ko pobiramo in pospravljamo pridelke s polj, njiv, travnikov, vrtov in sadovnjakov.

To je čas, ki navdihuje odrasle in še posebej otroke. Navdih, ki ga izžareva obdajajoča narava, in to z najrazličnejšo barvitostjo listja, plodov in semen.

Ta naravni svet se spreminja iz dneva v dan, nikoli ni popolnoma enak, je pa podoben. Gre za naravni ritem, ki se neprestano ponavlja in vpliva na življenjske pojave živega in neživega sveta, v katerem sobivamo.

Omogočimo otrokom čustveno doživljanje narave v interakciji medsebojnega sožitja.

Jesen je letni čas nabiranja plodov in semen. Izkoristimo ta čas, da ga doživljamo skupaj z otrokom, ker nabiranje plodov, semen otrok rad počne, hkrati pa so to konkretne in neposredne izkušnje, ki mu omogočajo zmožnost samostojnega delovanja.

NAMEN EKO KOTIČKA

- pridobivanje izkustev in temeljnih znanj o rastlini
- praktični primer skrbi za rastlino in okolje
- spodbujanje k opazovanju, raziskovanju, eksperimentiranju, sintetiziranju in sklepanju
- privzgajanje odnosa do rastline in okolja

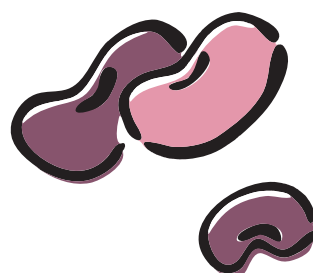
NABIRANJE IN ZBIRANJE FIŽOLOVIH ZRN

Priporočamo, da fižolova semena nabirate ali zbirate skupaj z otrokom in tudi s pomočjo starih staršev in znancev na vasi.

Naredite zbirko fižolovih zrn, in sicer po obliki, velikosti in barvi fižolovih zrn.

Zbirka fižolovih zrn.

NARAVOSLOVNA DEJAVNOST V EKO KOTIČKU

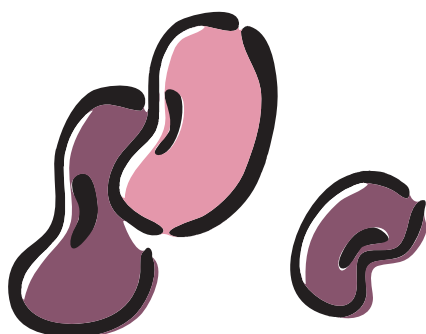
Za naravoslovno dejavnost v EKO koticu na domu potrebujemo svetel prostor ob oknu ali na okenski polici.

V tem primeru gre za gojenje fižolove rastline, in to v zimskem času. V času, ko narava navidezno počiva oz. se pripravlja na novo pomladansko življenje, mi pa z umetnimi pogoji na domu ustvarimo »poletje«.

Gre za zaigrane (umetne) situacije, da otrok čustveno doživlja in pridobiva izkušnje ob aktivnostih sajenja, skrbi za fižolovo rastlino ter pridobiva izkustva in povezanosti z rastlino.

Posebej je ta EKO kotic dobrodošel otrokom, ki niso vsakodnevno tako blizu naravi. Pri tem eksperimentu gre za pozitivno naravnost do narave in pridobivanja konkretnih izkušenj – skrb za rastlino, odnos do rastline, in še več – otrok pridobiva temeljna znanja in seznanjanje z rastlino.

Skozi to naravoslovno – eksperimentalno dejavnost »gojenje rastline« se seznanja s ciklom rasti: seme, kalček, rastlina, rast, odmiranje rastline.

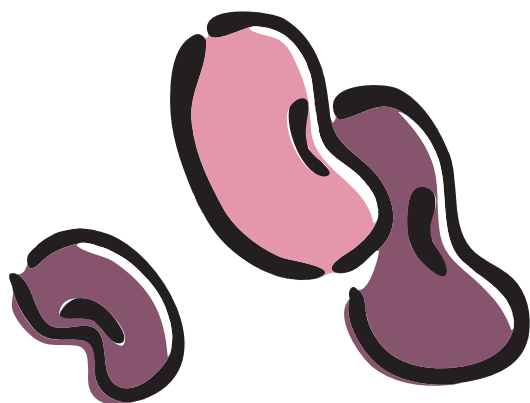

DELO V EKO KOTIČKU

Delo v naravoslovnem EKO koticu je nadaljevanje procesa pričetega v naravnem okolju.

Posebna pozornost mora biti namenjena naslednjim dejavnostim:

- natančnem opazovanju
- natančni in dosledni skrbi za rastlino
- skupni medsebojni izmenjavi občutkov o opazovanem vzorcu – vsebini

NAČRTOVANI KORAKI ZA IZVEDBO POSTOPKA Z EKSPERIMENTOM

1. namen poskusa
2. priprava poskusa
3. izvedba
4. opazovanje
5. risanje

PRIMER

1. namen poskusa

- spoznavanje fižolovih zrn
- spoznavanje značilnosti razlikovanja po barvi, obliki, velikosti
- razsojanje in ugotavljanje, kaj potrebuje rastlina za rast

2. priprava poskusa

- priprava potrebščin: plastični prosojni kozarec, bel prtič (servieta), zemlja za sajenje

3. izvedba

- v plastični kozarec z notranje strani vstavi izrezan kos belega prtiča (serviete)
- kozarec napolni z zemljo
- s palčko potisniti papir- servieto od stene kozarca proti sredini
- vstavi dve zrna fižola
- zemljo primerno zalij z vodo
- posajena fižolova zrna postavi na določen svetel prostor

4. opazovanje razlik in podobnosti

- opazovanje kalitve, razvoja korenin in rasti

5. risanje

- skice
- risbe

NAMIG

Pri izvajanju tega eksperimenta starši in vzgojitelji dajejo otrokom navodila z demonstriranjem, prikazovanjem, razlago in razgovorom.

Otroci naredijo zapis po končani dejavnosti z risbo.

FAZE PRIPRAVE POSKUSA V SLIKI

Fižolovi zrna.

Posajeni fižolovi zrna.

Prozorni plastični kozarec.

Vzorec pripravljen za opazovanje.

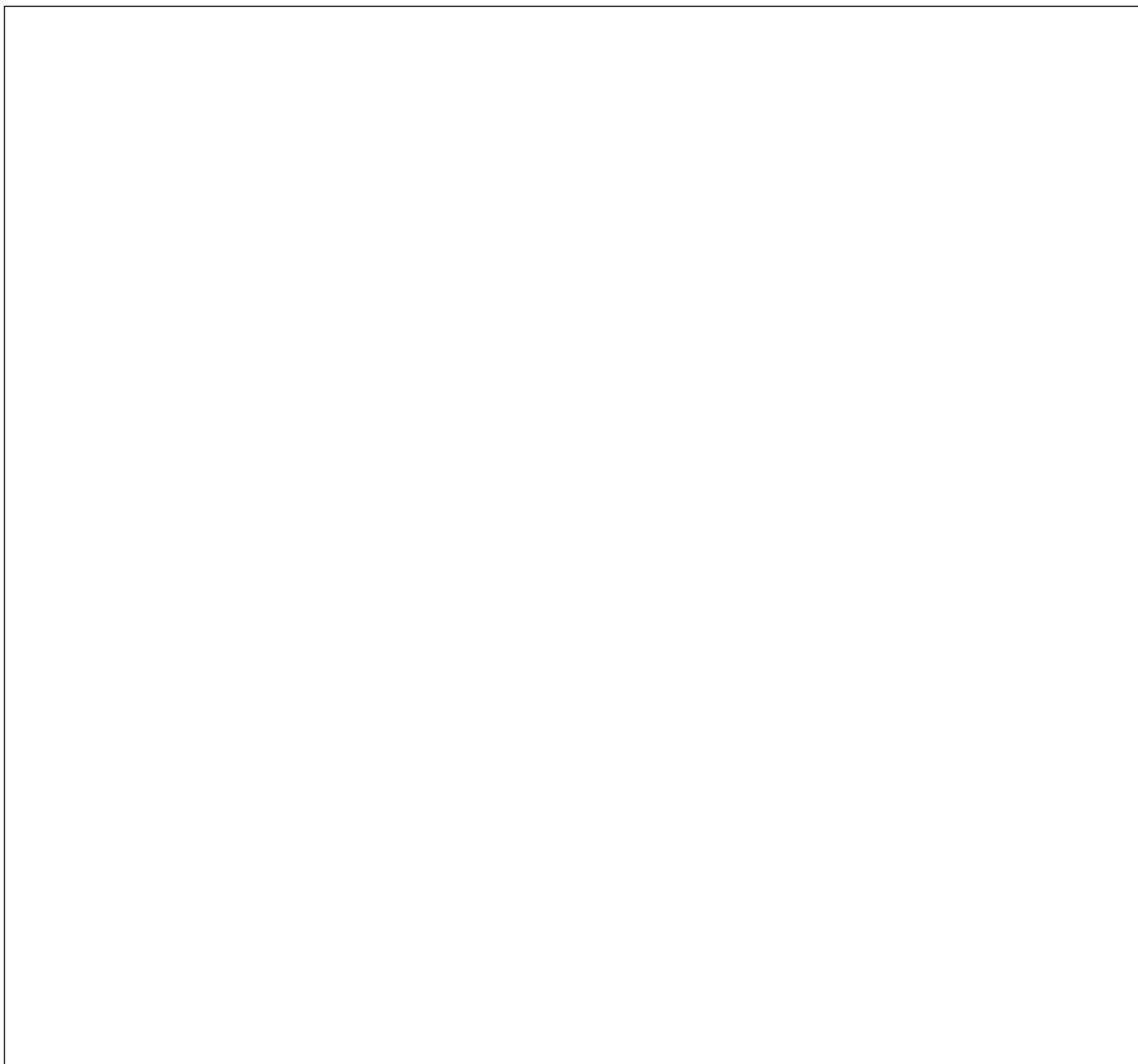
Kozarec s prtičem.

NAVODILA ZA ZAPIS OPAZOVANIH REZULTATOV PROJEKTA >> MOJ FIŽOLČEK <<

1. Opazovane rezultate kalitve in rasti fižolove rastline otrok zabeleži z risbo, katero naredi s svinčnikom in z lesenimi barvicami pobarva narisano. Pri risanju naj bo samostojen. Predlagamo mu le, naj riše veliko risbo. Otrokom risbe ne popravljamo.
2. Riše vse postopke: posajena fižolova zrna ter vsak teden ob izbranem dnevu v tednu, npr. ob sobotah, zabeleži z risbo videno razvojno stopnjo fižolove rastline in to vse do razvojne faze fižolovega luska (šesdeset dni po posaditvi).
3. Za vsak teden je v publikaciji en risalni list, na katerega otrok nariše videno spremembo oz. rastlino v celoti.
4. V levem spodnjem kotu risalnega lista vpišite datum, na desni strani vpišite otrokov komentar.

I. TEDEN

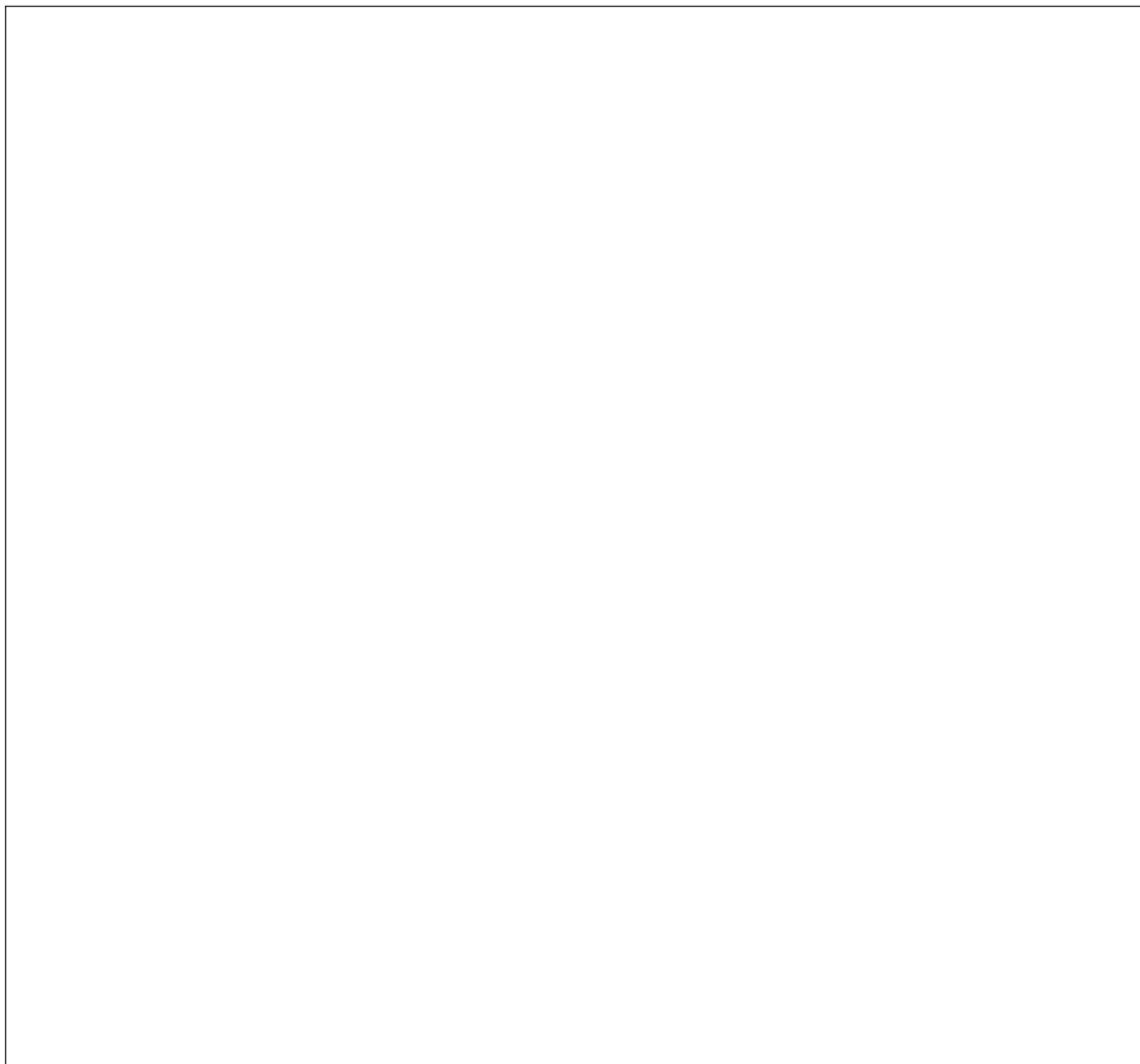

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

2. TEDEN

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

3. TEDEN

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

4. TEDEN

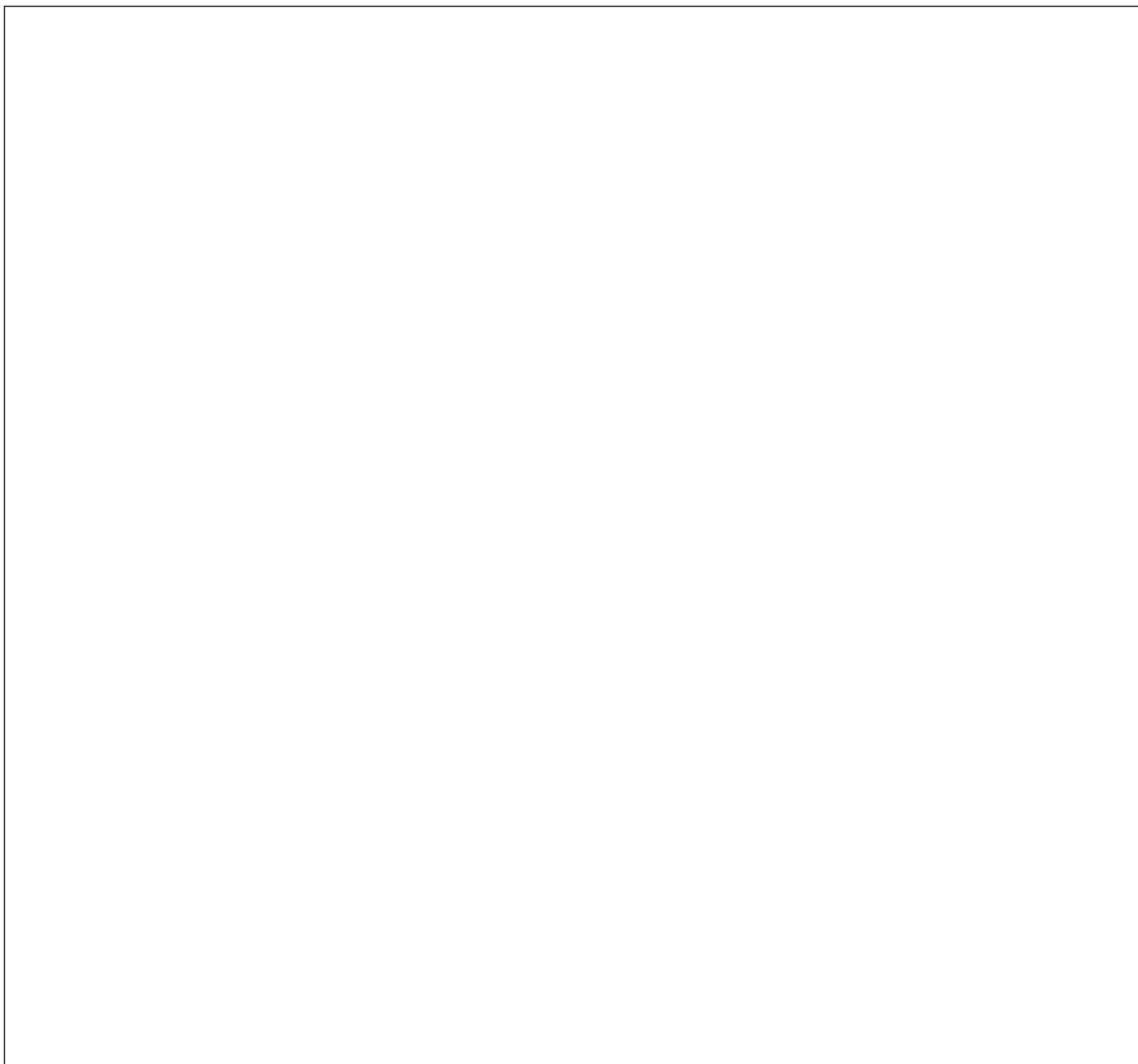

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

5. TEDEN

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

6. TEDEN

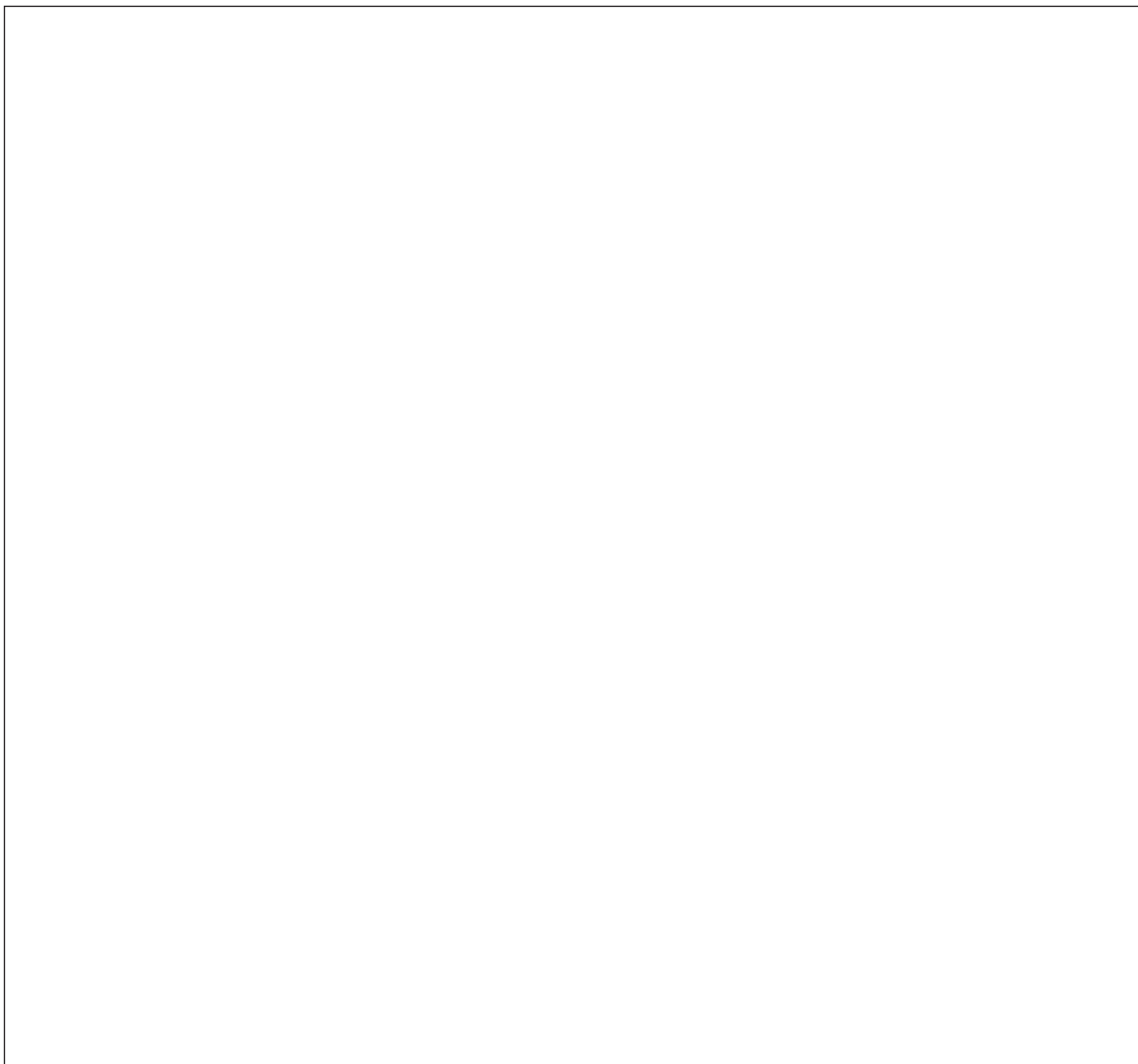

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

7. TEDEN

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

8. TEDEN

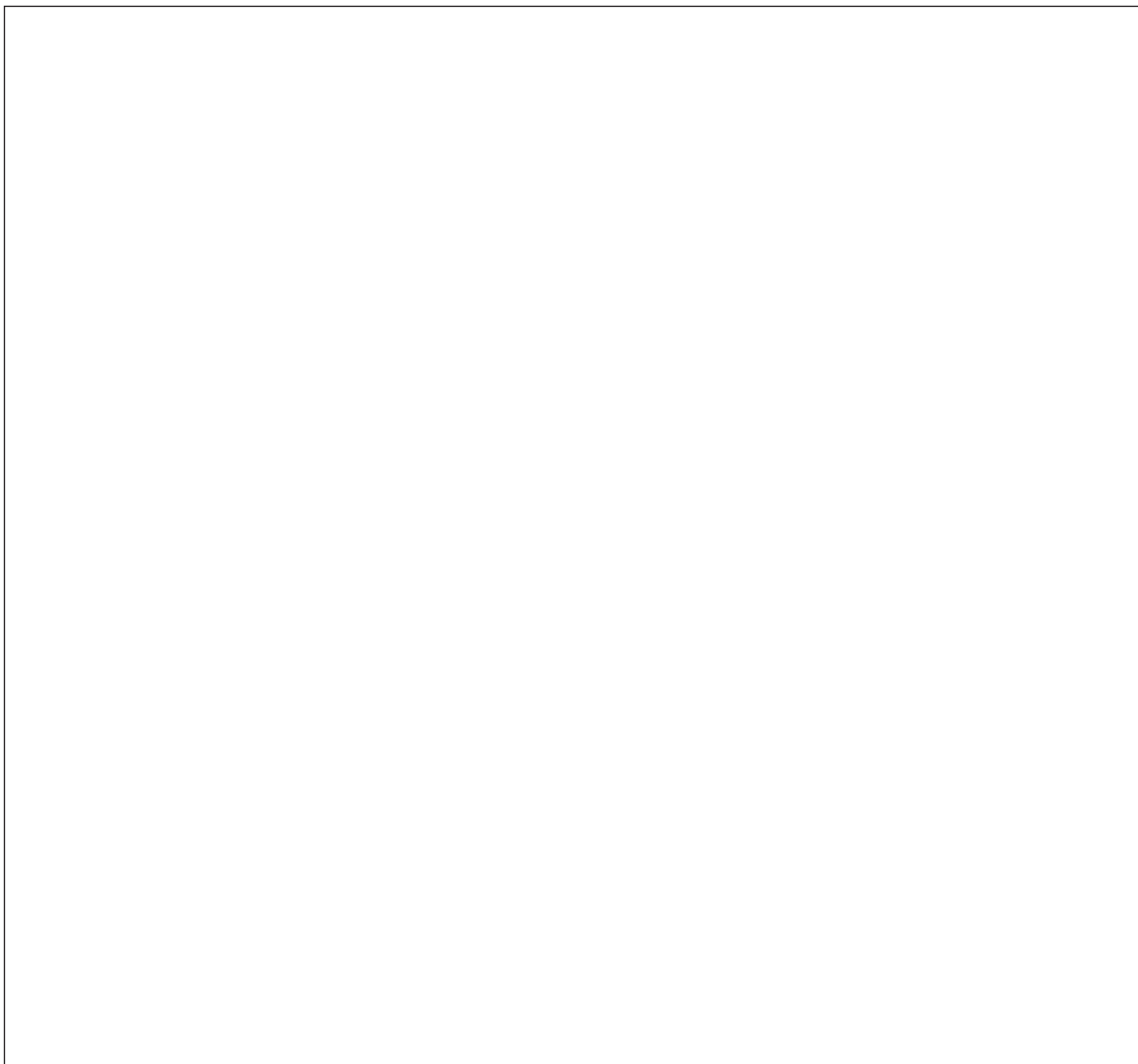

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

9. TEDEN

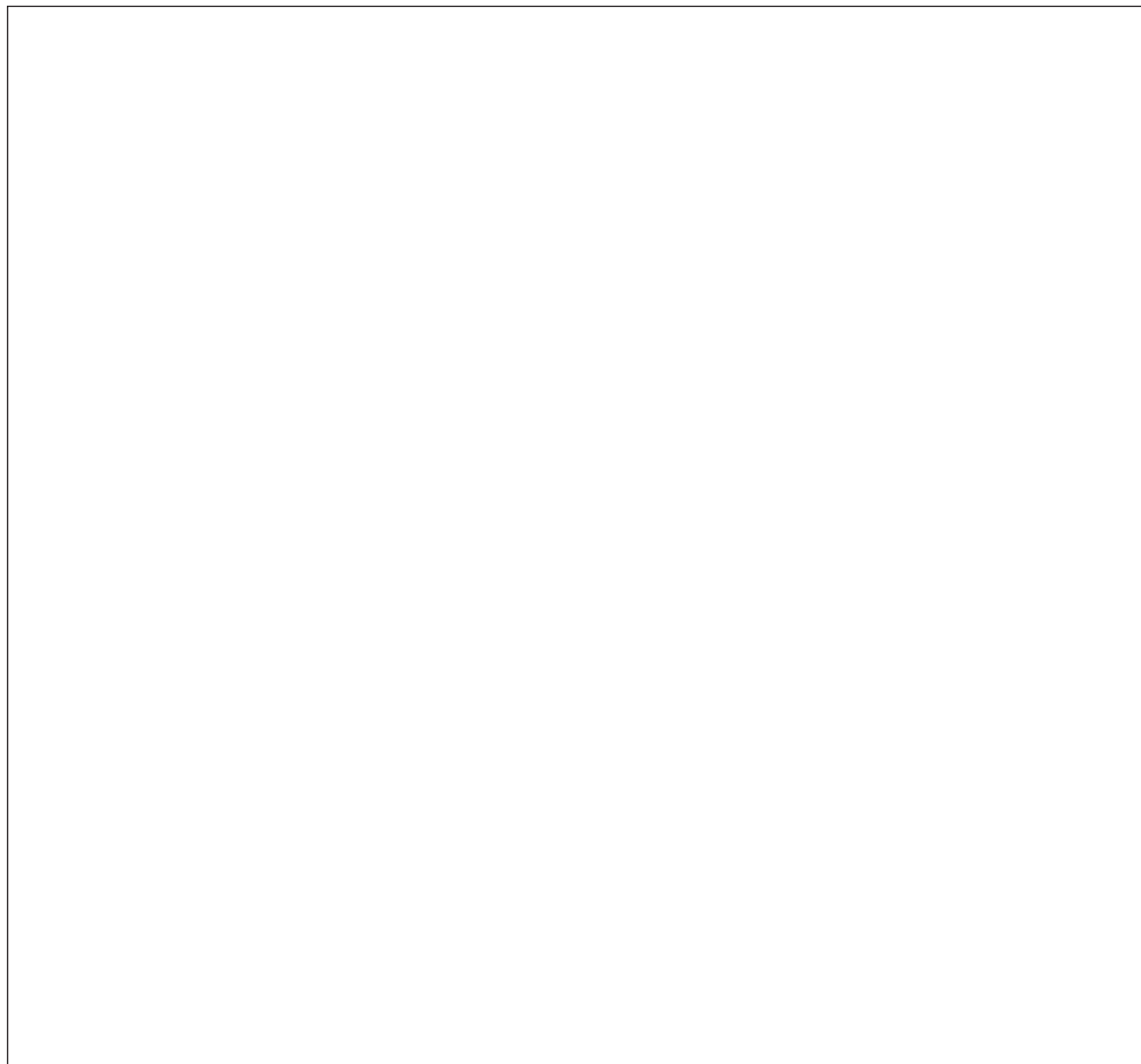

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

10. TEDEN

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

II. TEDEN

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

12. TEDEN

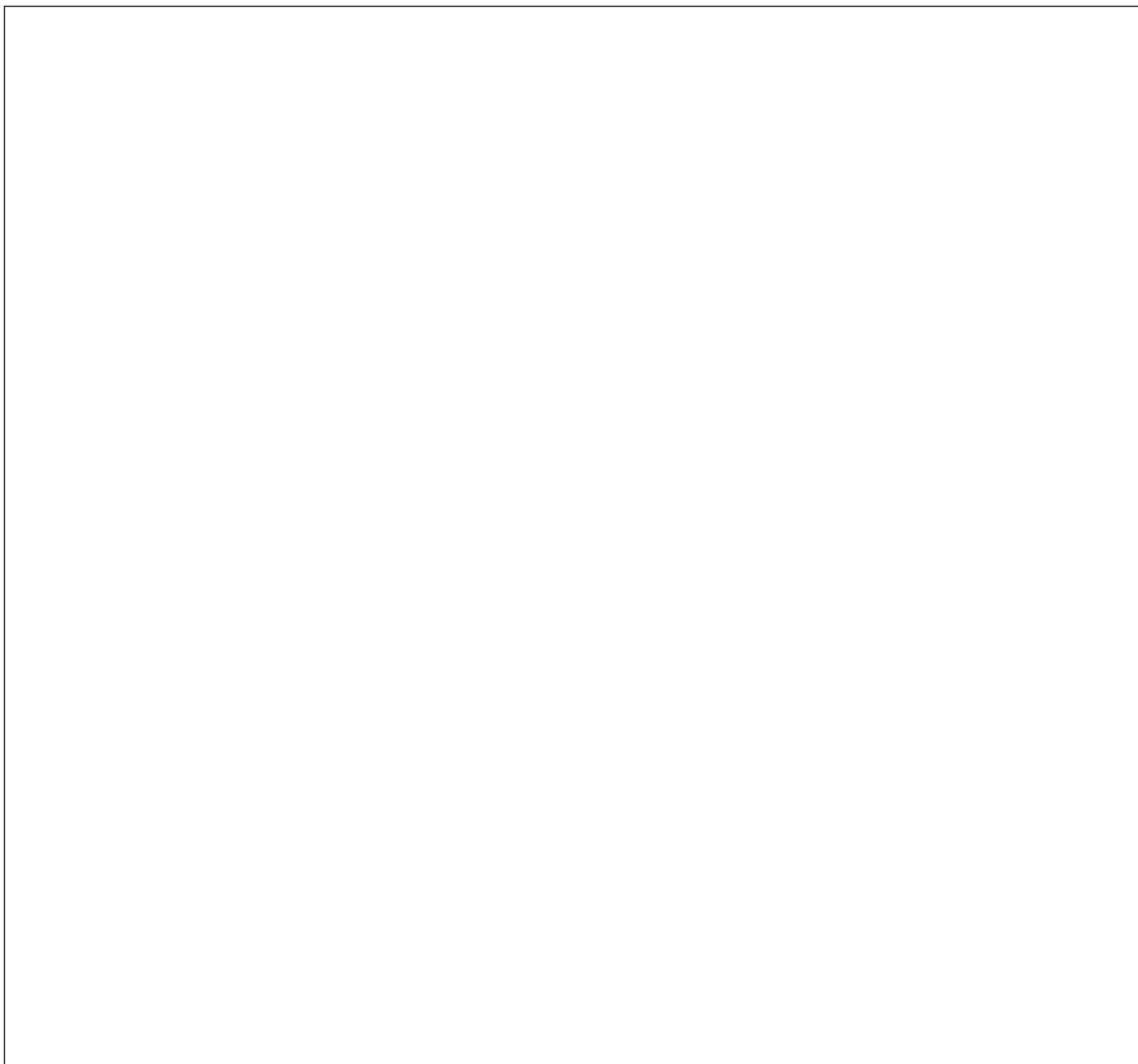

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

13. TEDEN

Risba življenjskega cikla fižola

Zapis otrokovega komentarja:

Datum: _____

Navodila za saditev drevnine

DREVESNICA

Drevesnica Omorika d.o.o.

Koroška cesta 44
Muta SI 2366

Telefon: 02/87 61 319, 02/87 69 000
Telefax: 02/87 61 319
drevesnica@omorika.si
www.omorika.si

V kolikor sadimo rastline brez koreninske grude (gole korenine) je smiselno korenine za nekaj časa namočiti v blatno brozgo (v vedru naredimo mešanico vode in zemlje) tako, da se zemlja oprime korenin.

Med tem, ko se korenine namakajo mi izkopljemo sadilno jamico, ki je približno 1,5 X večja od premera koreninskega sistema in prev tako globoka. V primeru, da je sadilna jamica globlja od velikosti koreninskega sistema višek zemlje dodamo na dno jamice dokler je ni toliko kolikor je velik koreninski sistem.

Če bomo dali drevesu oporojo namestimo pred sajenjem, da kasneje ne poškodujemo korenin.

Sadiko posadimo tako globoko, kot je bila posajena v drevesnici (do koreninskega vratu). Sadiko ob sajenju zalijemo že v jamici. Koreninski sistem enakomerno razprostremo po jamici. Po zasipanju korenin zemljo rahlo potlačimo tako, da se le ta sprime s koreninami. Z zemljo v obročku okoli sadike naredimo rahel grebenček (zalivalni rob), ki služi kot usmerjevalec vode h koreninam.

Za uspešno rast drevesa je pomembno tudi kasnejše vzdrževanje, predvsem zalivanje po sajenju in preko poletja, kadar je sušno obdobje. Iglavce zalivamo tudi pozimi, če je suha zima brez snega. Zalivamo običajno okoli debla in nikakor po krošnji.